

Kilde 5.6

Pave Urban 2.s tale i Clermont, 1095

Talen er fra et referat, nedskrevet få år efter af munken Robert, der var til stede ved mødet.

"Vi har modtaget forfærdelige beretninger, som det ofte før er sket, fra Jerusalem og fra Konstantinopel; beretninger om at et persisk folk, et fremmed folk, en race fuldstændig fremmed for Gud, en generation med onde hensigter og af en ånd, der forråbte Gud, har invaderet kristent område og har hærget dette område med plyndring, brand og sværdet. Perserne har taget nogle af disse kristne til fange, og de har dræbt andre med grusom tortur. De har fuldstændigt ødelagt nogle af Guds kirker, og andre har de ombygget til deres egen gudsyndelse. De ødelægger altrene med snavs og besudling. De omskærer kristne og smører altrene ind i blodet fra omskæringerne, eller smider det i døbefundene. Det behager dem at dræbe andre ved at skære deres maver op og trække deres indvolde ud i fuld længde og binde dem til en pæl. Ved piskning driver de deres ofre rundt om en pæl, indtil indvoldene rives ud, og de falder døde om på jorden. Andre binder de til pæle, og beskyder dem med pile, eller de lader dem strække hals og prøver så om de med draget sværd kan hugge deres hoveder af i et enkelt hug. Og hvad skal jeg sige om de grufulde voldtægter af kvinder? I dette tilfælde ville det måske være bedre at tie end at tale. Disse persere har frataget det græske kongedømme så meget land, at det ville være umuligt at krydse det erobrede område på en tomåneders rejse.

Hvem skal gengælde alt dette, hvem skal genoprette det ødelagte, hvis ikke I gør det? I er folket, som Gud har skænket overlegenhed i våbenstrid, åndelig storhed, kropslig behændighed og modet til at stække de "stolte lokker" på dem, der vover at bekæmpe jer.

Rejs jer og tænk på jeres forfædres mandlige bedrifter, Karls den Stores tapperhed og storhed, hans søn Louis' og jeres andre kongers bedrifter, der ødelagde hedenske kongedømmer og grundlagde den hellige kirke på deres områder. I skal især oprøres af den kendsgerning, at Vor Herre Frelserens hellige grav er i hænderne på disse urene mennesker, der skændigt mishandler og på en krænkende måde besudler de hellige pladser med deres snavs. Åh, tapreste riddere! Efterkommere af ubesejrede forfædre! Tænk på jeres forfædres mod og svigt dem ikke!

Men hvis jeres kærlighed til jeres elskede børn, koner og forældre vil holde jer tilbage, så husk hvad Herren siger i evangeliet: "Den, der elsker sin fader eller moder højere end mig, er mig ikke værdig. Enhver, som forlader hus eller brødre eller fader

eller moder eller kone eller børn eller jordbesiddelser for mit navns skyld, skal få hundredfold igen og skal arve det evige liv.”

Lad ikke ejendom eller bekymring for familien holde jer tilbage, for det land I bor i, der på den ene side er omgivet af havet og på den anden af bjerge, kan næppe rumme så mange af jer. Det bugner ikke af rigdom; ja det kan næppe give tilstrækkelig føde til dem, der dyrker det. På grund af det dræber og opsluger I hinanden, I fører krig, og I sårer eller dræber ofte hinanden. Lad dette gensidige had få en ende; Lad disse stridigheder ebbe ud; lad disse krige ophøre; og lad alle disse konflikter og kontroverser få lov at hvile. Begynd i stedet rejsen til den hellige grav. Indtag det land, som de ugudelige har bemægtiget sig; landet, som var skænket af Gud til Israels børn, og som den hellige skrift siger: ”flyder med mælk og honning”.

Jerusalem er verdens navle; et land, der er mere frugtbart end noget andet; et land, der er som et andet paradys. Dette er landet, som menneskeheden forløser oplyste ved sit komme, smykkede med sit liv, helliggjorde med sine lidelser, forløste med sin død og beseglede med sin begravelse. Denne kongelige by, der ligger midt i verden, bliver nu holdt som fange af hans fjender og er blevet gjort til tjener for hedenske ceremonier af dem, der ikke kender Gud. Den higer efter og håber på frihed. Den bønfalder uophørligt om, at I vil komme til dens undsætning. Den venter på hjælp fra jer, især fordi, som vi har sagt, Gud har skænket jer overlegenhed i våbenstrid mere end nogen anden nation. Drag derfor ud på denne rejse for jeres synders forladelses skyld med vished om hæder, der ikke falmer i himlens kongerige.”

Da pave Urban havde sagt disse og mange lignende ting i sin prædiken, var de tilstedeværende så bevægede, at de alle som én råbte: ”Gud vil det! Gud vil det!” Da hans velærværdighed paven hørte dette, vendte han sine øjne mod himlen og takkede Gud.

Peter Frederiksen m.fl.: *Grundbog til historie. Verdenshistorien indtil 1750*, Systime 2000, s. 139ff.

Fra: James A. Brundage: *The Crusades: A Documentary Survey*, Marquette University Press 1962, s. 17-21.

Peter Eremitten (med korset) taler til indbyggerne i Clermont. Bag ham sidder pave Urban 2. Maleri af Francesco Hayez. 1829. Vurdér maleriets værdi som kilde til middelalderen.

https://artsandculture.google.com/story/fAUxM_Ku_zC_HA